

§ 122 Bilaga 43**Bengt Karlssons medborgarförslag – Att Lunds kommun i energisparande syfte byter ut samtliga glödlampor och lysrör**

Dnr KF 24/08

Sammanfattning

Bengt Karlsson har inkommit med ett medborgarförslag i vilket det föreslås att Lunds kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga glödlampor och lysrör mot lågenergilampor.

Förslaget har remitterats till tekniska nämnden, servicenämnden och Lunds kommuns Fastighets AB (LKF) för yttrande.

I remissinstansernas yttrande framgår bland annat att servicenämnden har ett energieffektiviseringsprojekt vilket innebär att man gör ECO-light installationer i ett antal skolor, att tekniska nämnden har försett de flesta ljuskällor inom tätorten med energisnåla lampor och att LKF sedan början av 2000-talet ersatt traditionella ljuskällor med lågenergilampor.

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde den 5 februari 2009 remitterat ärendet till arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

Bengt Karlssons medborgarförslag den 26 mars 2008.

Servicenämndens beslut den 7 maj 2008, § 63.

Tekniska nämndens beslut den 21 maj 2008, § 123.

Lunds kommuns Fastighets AB (LKF) yttrande den 12 december 2008.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 19 januari 2009.

Kommunstyrelsens beslut den 5 februari 2009, § 48.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 16 februari 2009, § 52.

Kommunstyrelsens beslut

att föreslå kommunfullmäktige besluta

att av tekniska nämndens, servicenämndens och Lunds kommuns Fastighets AB:s yttranden framgår att medborgarförslaget ligger i linje med nämndernas respektive bolagets egna ambitioner. Byte av lysrör och armaturer kommer därför att ske i den takt som det är praktiskt och ekonomiskt möjligt och därmed bifalla medborgarförslaget.

Beslut expedieras till:

✓ Kommunfullmäktige

Akten

§ 52**Medborgarförslag – Att Lunds kommun i energi-
besparande syfte byter ut samtliga glödlampor och
lysrör**

Dnr KF 24/08

Sammanfattning

Bengt Karlsson har inkommit med ett medborgarförslag i vilket det föreslås att Lunds kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga glödlampor och lysrör mot lågenergilampor.

Förslaget har remitterats till tekniska nämnden, servicenämnden och Lunds kommuns Fastighets AB (LKF) för yttrande.

I remissinstansernas yttrande framgår bland annat att servicenämnden har ett energieffektiviseringsprojekt vilket innebär att man gör ECO-light installationer i ett antal skolor, att tekniska nämnden har försett de flesta ljuskällor inom tätorten med energisnåla lampor och att LKF sedan början av 2000-talet ersatt traditionella ljuskällor med lågenergilampor.

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde den 5 februari 2009 remitterat ärendet till arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

Bengt Karlssons medborgarförslag den 26 mars 2008.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 19 januari 2009.

Kommunstyrelsens beslut den 5 februari 2009, § 48.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att av tekniska nämndens, servicenämndens och Lunds kommuns Fastighets AB:s yttranden framgår att medborgarförslaget ligger i linje med nämndernas respektive bolagets egna ambitioner. Byte av lysrör och armaturer kommer därför att ske i den takt som det är praktiskt och ekonomiskt möjligt och därmed bifalla medborgarförslaget.

✓ Beslut expedieras till:

✓ Kommunstyrelsen

Akten

Kommunkontoret

Kansliet

LUND

Tjänsteskrivelse

2009-01-19

1 (2)

Lena Siverhag

046-356952

lena.siverhag@lund.se

Kommunstyrelsen

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2009-01-19	
Diarienum KF 24/08	Diarietjänstbeteckn. 37

Bengt Karlsson medborgarförslag angående "byte av samtliga glödlampor och lysrör i Lunds kommun till lågenergilampor"

Dnr KF 24/08

Sammanfattning

Bengt Karlsson har inkommit med medborgarförslag i vilket föreslås att Lunds kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga glödlampor och lysrör mot lågenergilampor. Förslaget har remitterats till Tekniska nämnden, Servicenämnden och LKF för yttrande.

Beslutsunderlag

Bengt Karlssons medborgarförslag, 2008-03-26
Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 2009-01-19

Ärendet

Servicenämnden påpekar i sitt yttrande att man har en liten mängd glödljusarmaturer. Lundafastigheter har ett energieffektiviseringsprojekt (EPC) vilket innebär att man gör ECO-light installationer i ett antal skolor. Det innebär att strömförsörjningen sänks med bibehållen ljusstyrka i befintliga armaturer. Inom Lundafastigheter följer man även utvecklingen vad gäller dioder som belysningskällor och förväntar sig att kunna göra besparingar genom installationer av dioder.

Tekniska nämnden konstaterar i sitt yttrande att förvaltningen inom tätorten Lund har försett de flesta ljuskällorna med energisnåla lampor. Vissa områden i byarna och vissa parkmiljöer återstår. Nämnden anser att förslaget ligger väl i linje med det sätt på vilket man redan arbetar med dessa frågor och att arbetet prioriteras.

LKF har från början av 2000-talet successivt ersatt traditionella ljuskällor med lågenergilampor. Man har dessutom kompletterat med behovsstyrd belysning, närvarobelysning och timerstyrd belysning i syfte att minska energianvändningen vilket förbättrar både ekonomi och miljö.

Barnkonsekvensanalys

Vid ärendets beredning har en barnkonsekvensanalys inte bedömts vara nödvändig då ärendet berör alla medborgare.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta

att medborgarförslaget anses besvarat med vad Tekniska nämnden, Servicenämnden och Lunds kommuns fastighets AB anför.

Jan-Inge Ahlfridh
Kommundirektör

Björn Grunning
Kanslichef

Lunds Kommuns Fastighets AB publi
 Box 1675, SE-221 01 LUND
 Huvudkontor: Lilla Tvärgratan 21
 Växel: 046 - 35 85 00

Org nummer 558050-4341
 E-post: info@lkf.lund.se
 www.lkf.lund.se

2008-12-11

PM

Kommunstyrelsen i Lund

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008 -12- 12	
Diarier nr KF 24/08	Diarie nr beteckn. 37

Remissvar – skrivelse till Lunds Kommun angående medborgarförslag från Bengt Karlsson avseende "utbyte av ljuskällor".

Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) har från början av 2000-talet successivt ersatt traditionella ljuskällor med lågenergi lampor i exempelvis trapphus, källargångar, garage samt förråd. Dessutom har dessa utrymmen kompletterats med antingen behovsstyrd belysning, närvarobelysning eller timer styrd belysning. För större garage som finns inom LKFs fastighetsbestånd styrs belysningen genom aktivering av garageport eller rörelsedetektor när någon går in i garaget.

LKF kommer även i fortsättningen arbeta för att hålla nere förbrukningen av energi genom bl.a. utbyte av ljuskällor och installation av rörelsedetektorer. Minskad energianvändning förbättrar ofta både ekonomi och miljö.

Med vänlig hälsning

LUNDS KOMMUNS FASTIGHETS AB

Peter Mellvé
 VD

Bertil Lundström
 Fastighetschef

LUNDS KOMMUN
Servicenämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2008-05-07

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008-05-14	
Diarienum	Diarietjänstbeteckn.
KF 24/08	SF

§ 63

Svar på Medborgarförslag: Utbyte av samtliga glödlampor och lysrör mot bästa tänkbara lågenergiklassning

Dnr SF 2008/0051

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har insänts till Lunds kommun med förslag som innebär att kommunen ska byta till energisparande ljusarmaturer. Serviceförvaltningen arbetar sedan tidigare aktivt med energisnåla belysningar.

Beslutsunderlag

Bengt Karlssons medborgarförslag, daterat 2008-03-25
Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2008-04-28

Servicenämndens beslut

att som sitt svar till Kommunfullmäktige översända
Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse

Beslut expedieras till:
✓ Kommunfullmäktige
Chef Teknik & Service Tommy Östbring, handläggare
Akten

Justierandes signatur

Utdragsbestyrkande

Eva Andersson

Serviceförvaltningen

2008-04-28

Eva Andersson

046-35 50 74

eva.andersson@lund.se

Servicenämnden

Yttrande över medborgarförslag: i energibesparande syfte byta ut samtliga glödlampor och lysrör mot bästa tänkbara lågenergiklassning

Dnr SF 2008/0051

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har insänts till Lunds kommun med förslag som innebär att kommunen ska byta till energisparande ljusarmaturer. Serviceförvaltningen arbetar sedan tidigare aktivt med energisnåla belysningar.

Beslutsunderlag

Bengt Karlsson, medborgarförslag daterat 2008-03-25
Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2008-04-28

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts vara relevant i ärendet.

Ärendet

Förslagsställaren har i sitt förslag uppmanat kommunen att i energibesparande syfte byta ut glödljusbelysningar mot annan ej specificerad lågenergiutrustning.

Serviceförvaltningen/Lundafastigheter har i sitt bestånd generellt sätt liten omfattning av glödljusarmaturer. Under 90-talet utbyttes en stor mängd belysningsarmaturer mot armaturer med s k HF-don. Donen medförde lägre energiförbrukning och ett lugnare "flimmer" för ögat.

Utbyten av gamla uttjänta armaturer sker fortlöpande.

I Lundafastigheters Energieffektiviseringsprojekt (EPC) som just nu pågår inmonteras i ett antal skolor ECO-light installationer. Installationer som medverkar till att strömförsörjningen kan sänkas med bibehållen ljusstyrka i befintliga armaturer.

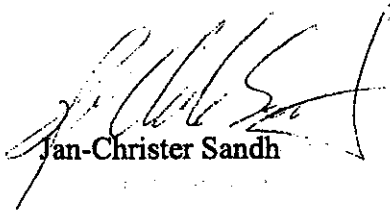
2008-04-28

Lundafastigheter följer också utvecklingen av dioder som belysningskällor. Förutom en mycket lägre förbrukning är livslängden mot konventionella glöd- och ljusrörsarmaturer längre. Vi tror att utvecklingen de närmsta åren kommer att medföra möjligheter till gynnsamma besparingsinvesteringar avseende belysningsinstallationer med dioder i en stor del av Lundafastigheters bestånd.

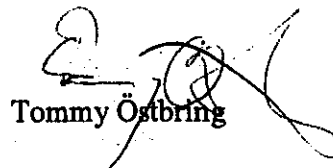
Serviceförvaltningens förslag

Servicenämnden föreslås besluta

att såsom sitt svar lämna detta yttrande till Kommunfullmäktige

Jan-Christer Sandh

Tommy Östbring

§ TN 123

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008-06-10	
Diarie nr KF 84/08	Diarieplanbetegn. 37

Yttrande - Medborgarförslag om utbyte av glödlampor

Dnr 08/183/37

Sammanfattning

Ett medborgarförslag daterat 2008-03-25 föreslår att Lunds Kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga sina glödlampor och lysrör mot dylika med bästa tänkbara lågenergiklassning. Kommunfullmäktige har översänt förslaget för yttrande.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2008-04-28.
Medborgarförslag daterat 2008-03-25.

Tekniska nämnden beslutar

att Tekniska nämnden antar förvaltningen förslag till yttrande som sitt eget.

Beslutet expedieras till:

Akten
Kommunfullmäktige
Förvaltningschefen

LUND

LUNDS KOMMUN

TEKNISKA NÄMNDEN

188

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(25)

2008-05-21

Plats och tid Tekniska förvaltningen kl. 17.30 – kl. 20.20

Ordförande Tomas Avenborg (m)

Vice ordförande Kerstin Lindbom (fp)

2:e vice ordförande Mikael Thunberg (s)

Ledamöter Jan O Carlsson (m)

Oskar Krantz (fp)

Mio Fric (kd)

Jörgen Hansson (c)

Lena Fällström Törnered (s)

Margareta Kristensson (s)

Birger Emanuelsson (mp)

Nita Lorimer (v)

Ersättare Wiggo Marsvik (m)

Andreas Anderberg (fp)

Ulf Nymark (dv)

Teresa Hanjala-Janiec (s)

Christer Nilsson (s)

Hans Isaksson (s)

Övriga

Göran Eriksson, teknisk chef

Håkan Lockby, gatuchef

Hans de Maré, exploateringschef

Lars Jacobsson, stadsträdgårdsmästare

Helene Öhrström, administrativ chef

Ronnie Kalén, kollektivtrafikchef

Gert Faxler, trafikintendent/nämndens sekreterare

Justerare

Jan O Carlsson (m)

Plats och tid för justering:

Tekniska förvaltningen, den 4 juni 2008

Paragrafer:

113 - 133

Underskrifter:

Sekreterare.....

Gert Faxler

Ordförande.....

Tomas Avenborg

Justerare.....

Jan O Carlsson

2008-04-28

Dnr 08/183/37

Yttrande

Medborgarförslag om utbyte av glödlampor

Beslut

att tekniska nämnden antar förvaltningen förslag till yttrande som sitt eget.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN I LUND

LUND

Tekniska förvaltningen

Gatu- och trafikkontoret

TJÄNSTESKRIVELSE

2008-04-28

1 (4)

Till

Tekniska nämnden

Dnr 08/183/37

Yttrande

Medborgarförslag om utbyte av glödlampor

Sammanfattning

Ett medborgarförslag daterat 2008-03-25 föreslår att Lunds Kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga sina glödlampor och lysrör mot dylika med bästa tänkbara lågenergiklassning. Kommunfullmäktige har översänt förslaget för yttrande.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse.

Medborgarförslag daterat 2008-03-25.

Ärendet

Yttrande

Tekniska förvaltningen ansvarar för belysning av gator, parker och torg. I tätorten Lund har redan de flesta ljuskällorna bytts ut till s.k. energisnåla lampor. De platser som återstår är främst i byarna och i parkmiljöer där det finns många energikrävande Hg-lampor kvar. Arbetet med utbyte av dessa pågår kontinuerligt, och varje år byts ett större antal armaturer ut som möjliggör mindre energikrävande ljuskälla. I de flesta fall bestyckas armaturen med en ljuskälla som är mindre energikrävande, t.ex. byts en 125 W Hg-lampa oftast mot en som drar 50 eller 70 W.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att medborgarförslaget ligger väl i linje med det arbete som redan utförs. Utbytestakten beror på vilka tillgängliga medel som finns att tillgå. I dagsläget bedömer förvaltningen att arbetet är prioriterat i den utsträckning som är möjlig.

Barnkonsekvensanalys

Bedöms en barnkonsekvensanalys vara relevant i ärendet?

ja nej

Motiv:

Innebär beslutet att barn och ungas bästa sätts i främsta rummet?

ja nej

Motiv:

Adress

Byggnästaregatan 4
222 37 Lund

Telefon

046-35 50 00

Fax

046-14 68 65

E-post

tekniska.förvaltningen@lund.se

LUND

Beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att tekniska nämnden antar förvaltningen förslag till yttrande som sitt eget.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN I LUND

Göran Eriksson

Håkan Lockby

Beslut expedieras till:

Akten

Kommunfullmäktige

FC

Adress

Byggmästaregatan 4

222 37 Lund

Telefon

046-35 50 00

Fax

046-14 68 65

E-post

tekniska.forvaltningen@lund.se

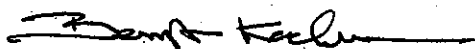
KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008-03-26	
Diariumnr 24/08	Diarienummer 37

Lunds Kommun
Box 41
221 00 Lund

Medborgarförslag

Jag föreslår härmed att Lunds Kommun i energibesparande syfte och av allmän miljöhänsyn snarast byter ut samtliga sina glödlampor och lysrör mot dylika med bästa tänkbara lågenergiklassning.

Hälsningar,

Bengt Karlsson
Gråsparvsvägen 60
227 31 Lund
Lund 2008-03-25

08.04.02) Rem. till: Tekniska nämnden o
Service nämnden
08.05.30) Rem. till: för yttrande snarast.
LKF för yttrande snarast.

BMY